

že tento jako vrchní kancelářský oficiál použil pro své soukromé účely peněz, úředně mu svěřených, čímž vznikl schodek, dlužno tento náhradní nárok eráru vřaditi mezi pohledávky státní pokladny, o nichž rozhodovati a jež likvidovati přikázáno jest úřadům správním (srov. dvor. dekret ze dne 16. srpna 1841, čís. 555 sb. z. s. a dekr. dv. kanc. ze dne 1. prosince 1834, čís. 2775 sb. z. s.), a byl proto právem jeho záznam povolen. Pokud konečně stěžovatelčin odpor směřoval též proti jsoucnosti a výši zaznamenané pohledávky, není tento odpor na místě již proto, že — jak již uvedeno — o existenci a výši zajištěného nároku v cestě správní dosud nebylo rozhodnuto, nehledíc ani k tomu, že stěžovatelka svůj odpor v tomto směru po skutkové stránce nijak neopodstatnila, nýbrž omezila se toliko na pouhé popírání existence a výše nároku, což k odůvodnění odporu nestačí (srov. sb. n. s. 3782, Neumann, kom. k ex. ř. II. vyd. str. 604). Za tohoto stavu věci není příčiny, by odpor byl odkázán na pořad práva, pročež dotyčný výrok nižších stolic byl zrušen.

Čís. 6123.

Proti přiřčení převodního poplatku v přednostním pořadí není dlužník oprávněn si stěžovati, byl-li převodní poplatek knihovně zajištěn.

Promlčení přednostního práva převodního poplatku přetrhuje se též záznamem zástavního práva.

(Rozh. ze dne 16. června 1926, R I 481/26.)

Rozvrhuje nejvyšší podání za exekučně prodanou nemovitost, nepřikázal s o u d p r v é s t o l i c e eráru převodní poplatek ve výsadním pořadí. R e k u r s n í s o u d přikázal převodní poplatek eráru ve výsadním pořadí.

Ne j v y š š í s o u d dovolací rekurs dlužníků odmítl, dovolacímu rekursu vymáhající věřitelky nevyhověl.

D ů v o d y:

Podle § 234 ex. ř. přísluší povinnému rekurs do rozvrhového usnesení toliko v objemu práva k odporu. Právo k odporu přiznává § 213 ex. ř. účastníku rozvrhu, je-li rozvrhem ve svých zájmech dotčen. Toho u povinných v tomto případě není. Převodní poplatek, proti jehož přiřčení v přednostním pořadí povinní brojí, jest nesporně po právu a ježto jest v pozemkové knize na prodané nemovitosti zajištěn, ručilo by nejvyšší podání za něj bez ohledu na přednostní pořadí. Povinní nemají tudíž zájmu na tom, v kterém pořadí převodní poplatek dojde k ukojení. Dle toho nejsou povinní rozvrhem, pokud jde o převodní poplatek, ve svých zájmech dotčeni, jejich rekurs není po zákonu přípustným a bylo jej odmítnouti.

Dovolací rekurs vymáhající věřitelky proti přiznání převodního poplatku v přednostním pořadí není opodstatněn. Vymáhající věřitelka dovozuje proti rekursnímu soudu, že přednostní právo převodního poplatku zaniklo promlčením, ježto od splatnosti poplatku, t. j. od 15. dub-

na 1922 do příklepu dne 30. května 1925 uplynuly více než tři roky a že promlčení nebylo, jak za to má, prý nesprávně, rekursní soud, přetrženo záznamem převodního poplatku 23. února 1923, ježto záznam ten účinku přetrhujícího promlčení poplatku nemá. Mimo to dovozuje také vymáhající věřitelka, že převodní poplatek neměl býti v přednostním pořadí ani proto přiřknut, že nebyl v řízení před dražbou, jak stanoví § 172 druhý odstavec ex. ř., ohlášen. Než rekurentce k těmto vývodům přisvědčiti nelze. Co se toho týče, že převodní poplatek nebyl ohlášen před dražbou (§ 172 druhý odstavec ex. ř.), nebylo tohoto ohlášení třeba, protože převodní poplatek byl v pozemkové knize před dražbou zajištěn záznamem práva zástavního a v takovém případě § 172 druhý odstavec ex. ř. ohlašování daní, veřejných dávek a poplatků před dražbou nepředpisuje. Ohledně nastalého prý promlčení přednostního práva převodního poplatku a ohledně rekursním soudem přijatého, rekurentkou popíraného přetržení tohoto promlčení, sejde na tom, zdali záznam práva zástavního, pro převodní poplatek vydobytý na prodané nemovitosti dne 23. února 1923, jest takovým prostředkem, jemuž článek III. odst. 14. nař. min. fin. ze dne 3. května 1850, čís. 181 ř. zák. zacho- vaného článkem III. uv. zák. k ex. ř. v platnosti, přiznává účinek přetrhující promlčení přednostního práva u převodního poplatku. Podle dotyčného ustanovení uvedeného ministerského nařízení přetrhuje se promlčení přednostního práva u převodního poplatku, užije-li se k jeho vymáhání zákonných prostředků. Rekurentka upírá záznamu práva zástavního k zajištění převodního poplatku povahu takového zákonného prostředku, kterým, když se ho k vymožení poplatku použije, nastane přetržení promlčení, leč neprávem. Záznam práva zástavního pro převodní poplatek slouží k zajištění tohoto poplatku a má jím býti zabezpečeno jeho dobytí. Jest to podle čl. XXVII. uvoz. zák. k ex. řádu exekuce ku zajištění a jeho účinek, ježto ku spravení záznamu není stanovena lhůta, neliší se od účinku exekučního práva zástavního. Co se toho týče, že jest zákonným prostředkem k vymáhání poplatku a že se jím promlčení přednostního práva převodního poplatku přetrhuje, o tom pochybnosti není (plenissimární rozh. býv. nejvyš. soudu ve Vídni ze dne 11. března 1902, pres. čís. 376 z roku 1901, jud. č. 153 Gl. U. n. ř. 1802). Již z těchto důvodů dlužno záznamu zástavního práva pro převodní poplatek přiznati účinek promlčení přednosti tohoto poplatku přetrhující. Kromě toho plyne též z min. nařízení ze dne 3. května 1850, čís. 181 ř. zák., a z min. nařízení ze dne 21. června 1901, čís. 75 ř. zák., že záznam převodního poplatku v pozemkové knize jest také zákonným prostředkem k vydobytí poplatku a tudíž prostředkem, kterým se promlčení přednosti poplatku toho přetrhuje. Ministerské nařízení ze dne 3. května 1850, čís. 185 v odst. 14. čl. III. stanovivši, že se promlčení přednostního poplatku přetrhuje použitím zákonných prostředků k vymožení poplatku, předpisuje, že po splatnosti převodního poplatku jest poplatek, nebylo-li dosaženo jeho zaplacení, vyznačiti ve veřejných knihách. Podle §u 32 min. nař. ze dne 21. června 1901, čís. 75 ř. zák. ukládá se úřadům, jímž se jest starati o exekuční vydobytí převodních poplatků, by po uplynutí třicetidenní lhůty k jejich zaplacení ihned zakročily o knihovní zajištění poplatků. V těchto předpisech míněn jest

zřejmě záznam práva zástavního pro převodní poplatek jako prostředek k jeho vymožení a tudíž prostředek promlčení přednosti přetrhující. Rekurentka dovolává se pro své opačné stanovisko uvedeného již judikátu býv. nejvyššího soudu ve Vídni č. 153, leč neprávem. Toto rozhodnutí nevylučuje záznam práva zástavního k zajištění převodního poplatku ze zákonných prostředků, jimiž se promlčení přednosti zmíněného poplatku, bylo-li jich použito, přetrhuje. Naopak podle důvodů dlužno souditi, že toto rozhodnutí řadí i záznam práva zástavního pro převodní poplatek k prostředkům, jimiž se promlčení přednosti převodního poplatku přetrhuje (srovnej též sb. n. s. čís. 5314). Rekursní soud pokládal podle toho právem promlčení přednosti převodního poplatku následkem záznamu ze dne 23. února 1923 za přetržené a protože od tohoto dne do dne příklepu, t. j. 30. května 1925, promlčecí lhůta 3 let neuplynula, přiřkl z nejvyššího podání převodní poplatek v přednostním pořadí právem.

Čís. 6124.

Jde o bursovní terminový obchod obilím (§ 10 zákona ze dne 4. ledna 1903, čís. 10 ř. zák.), byl-li dán příkaz k zakoupení většího množství obilí, označeného pouze povšechně podle obecného znaku, nikoliv podle vzorku nebo jiného přesného označení. Nezáleží na místě, kde byl zakázaný terminový obchod proveden. Nárok ze zakázaného terminového obchodu nemůže býti vymáhán u tuzemských soudů bez ohledu na státní příslušnost žalobcovu.

(Rozh. ze dne 16. června 1926, Rv I 102/26.)

Žalující americká firma nakupovala a prodávala na americké burse k příkazu žalované tuzemské firmy obilí a domáhala se na žalované zaplacení rozdílu z poklesu cen obilí. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e žalobu zamítl, maje za to, že šlo o bursovní terminový obchod zapovězený §em-10 zákona ze dne 4. ledna 1903, čís. 10 ř. zák. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

V první řadě jest se zabývatí právním posouzením věci. Dovolatelka jest na omylu, shledávajíc podstatu terminového obchodu bursovního v projevu stran, že nezamýšlejí efektivní dodání a převzetí zboží, takže v době smluveného termínu má býti vypočten jen rozdíl smluvené a terminové ceny tržové. Toho nevyžadují terminové obchody. K takovému obchodu postačil úplně příkaz nákupu 20.000 bušlů pšenice, označené jednou jako červencové, po druhé jako zářijové, za určenou kupní cenu. Pšenice byla tudíž označena jen povšechně podle obecného znaku, ne podle vzorku nebo jiného přesného označení, mimo to šlo o desítitisíce bušlů. Již tím sjednaly strany bursovní terminový obchod s pšenicí, tudíž obilím, jenž je v tuzemsku zakázán podle § 10. zákona ze dne 4.